

1*	Miejsce egzaminu	
2 *	Numer kandydata	
3 *	Kierunek studiów	
4	Liczba uzyskanych punktów/100

* - wypełnia kandydat

Test **humanistyczny z języka polskiego**

Wersja A

2012 rok

CZĘŚĆ I. ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

..... / 10 p.

Proszę wysłuchać dwa razy tekstu i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

	Bronio i Staś. Dzieje przyjaźni B. Malinowskiego i Witkacego	P	F
0.	Bronisław Malinowski zajmował się badaniem różnych kultur.	X	
1.	Stanisław Ignacy Witkiewicz był naukowcem.		
2.	W czasach szkolnych przyjaciele pisali wiersze i traktaty naukowe.		
3.	Malinowski wyjechał za granicę, aby kontynuować karierę naukową.		
4.	W 1914 roku Witkacy przeżył osobisty dramat.		
5.	Witkacy zaproponował Malinowskiemu wspólny wyjazd do Australii.		
6.	Podróż do Australii przyniosła znaczną poprawę samopoczucia Witkiewicza		
7.	Malinowski i Witkacy widzieli się w Australii po raz ostatni.		
8.	Badania Malinowskiego w Australii i na Nowej Gwinei nie miały znaczenia dla nauki.		
9.	W czasie I wojny Witkacy był żołnierzem w wojsku austriackim.		
10.	Wiele lat po wojnie przyjaciele nawiązali kontakt listowy.		

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
P										

CZĘŚĆ II. GRAMATYKA, LEKSYKA I FRAZEOLOGIA / 30 p.

Zadanie 1

Proszę uzupełnić luki w zdaniach odpowiednimi formami słów podanych w nawiasach. Proszę zdecydować, czy wystąpią w liczbie pojedynczej czy mnogiej.

..... / 5 p. (10 x 0,5 p.)

0. **Przykład** : Rozmawiałam już z ...*twoją siostrą*...⁰ (twoja siostra), ale chciałabym skontaktować się też ...*twoimi braćmi*...⁰ (twój brat), żeby dowiedzieć się, co oni sądzą o sprawie.

1. Po(obiad)¹ postanowiliśmy wziąć się za pracę w

(ogród)².

2. Wśród..... (mężczyzna)³ lecących samolotem LOT-u z Warszawy do

Budapesztu było kilku (Rosjanin)⁴.

3. Na wieczornym spotkaniu dawny żołnierz opowiadał (młodzież)⁵ o (przyjaciół) ⁶ z czasów wojny, którzy zginęli.
4. Już wielokrotnie spędzałam urlop we (Włochy)⁷, ale jeszcze nigdy nie byłam na (Węgry)⁸.
5. Dzięki (państwo)⁹ (Nowiccy)¹⁰ mamy piękne zdjęcia z Wenecji.

Zadanie 2

Proszę utworzyć pełne zdania z podanych niżej wyrazów. Wyraz, który rozpoczyna zdanie, został oznaczony wielką literą.

..... / 5p. (5 x 1p.)

0. Przykład:

stare / pozbyć / z/ ubrania/ Musieć/ szafa/ się [czas przyszły]

Będę musiała pozbyć się starych ubrań z szafy.

1. schronić się/ pod/ Marek/ deszcz / drzewo / przed [czas przeszły]
.....
2. nie / Magda/swój/ zachowanie/ wybaczyć/ chłopak/ nigdy/ to [czas przyszły]
.....
3. zwykle / szukać / samochód/ od / Brat/ kluczyki [czas teraźniejszy]
.....
4. nienawidzić / dziecko /Jan / wstawanie/ od / wczesne [czas przeszły]
.....
5. oglądanie / towarzyszyć/ skoki / Maria / zawsze / mąż /w / narciarskie [czas teraźniejszy]
.....

Zadanie 3

Proszę przekształcić zdania złożone w pojedyncze za pomocą podanych w nawiasie przyimków.

..... / 5p. (5 x 1p.)

0. *Przykład:* Zrobiłem wszystkie zadania, nie zrobiłem tylko ostatniego. (Oprócz)
Zrobiłem wszystkie zadania oprócz ostatniego.

1. Kiedy koncert skończył się, publiczność prosiła artystów o autografy. (po)

.....

2. Rodzice nie zgadzali się, ale poszedłem do pracy. (na przekór)

.....

3. Adam nie przygotował się do testu, bo był zmęczony. (na skutek)

.....

4. Jej matka ma wiele kłopotów, ale jest zawsze uśmiechnięta (mimo)

.....

5. Wziąłem nóż i młotek i otworzyłem wreszcie tę twardą puszkę. (za pomocą)

.....

Zadanie 4

Proszę przekształcić podane niżej zdania zgodnie z podanym niżej przykładem. (tryb przypuszczający)

..... /5p. (5 x 1p.)

Gdyby 20 lat temu Tomasz nie wyjechał do Pragi na wycieczkę nie ...*poznałby*...⁰ (poznać)

Anny. Gdyby jej nie poznał, nie¹ (zakochać się) i ona nie

.....² (zostać) jego żoną. Dziś nie³ (mieszkać) razem i być

może nie⁴ (być) tak szczęśliwi, a ich dzieci nie⁵ (kochać)

ich tak bardzo.

Zadanie 5

Proszę skreślić niepasujący znaczeniowo wyraz zgodnie z podanym niżej przykładem.

..... /5p. (5 x 1p.)

0. *Przykład :* temperówka /~~poduszka~~ / linijka / gumka

1. pierścionelek / bransoletka / przegródka/ naszyjnik
2. parasolka / plecak / walizka / torba
3. murarz / bogacz / mechanik / aptekarz
4. nici / podkoszulek / kamizelka / szorty
5. zmywarka / koparka / mikrofalówka/ pralka

Zadanie 6

Proszę przeformułować podkreślone fragmenty zdań używając podanych wyrażen frazeologicznych według przykładu.

...../5 p. (5 x 1)

mieć cały dom na głowie

porozstawiać po kątach

nie mieć grosza przy duszy

zejść na psy

grać pierwsze skrzypce

kamień spada komuś z serca

0. Przykład : Mąż dużo pracuje, dzieci są w szkole, więc Ewa wykonuje wszystkie domowe obowiązki.

Mąż dużo pracuje, dzieci są w szkole, więc Ewa **ma cały dom na głowie**.

1. Kiedy wreszcie po pół roku zwróciłam mu te pieniądze, poczułam ogromną ulgę.

.....

2. Jola wróciła zdenerwowana z pracy i kiedy zobaczyła bałagan w domu, skrzyczała całą swoją rodzinę.

.....

3. Nasza stołówka bardzo się pogorszyła; posiłki są małe i nieapetyczne, a nowa obsługa jest bardzo nieuprzejma.

.....

4. Ojciec był zawsze najważniejszą osobą w naszej rodzinie; zawsze o wszystkim decydował i każdą sprawę trzeba było z nim konsultować.

.....

5. Możesz pożyczyć mi trochę pieniędzy? Nic mi już nie zostało.

.....

CZĘŚĆ III. ROZUMIENIE TEKSU PISANEGO

..... / 10 p.

Proszę uzupełnić luki w tekście, wybierając najlepszą spośród podanych w tabeli możliwości.

Język polski i jego rodzaje.

Mowa jest jednym ze sposobów⁰ **b**..... naszych myśli, uczuć i naszej woli oraz środkiem porozumiewania się między ludźmi. Znamy wprowadzić inne sposoby porozumiewania się, jak krzyk, gesty, mimika, ale te nie mogą wyrazić tak dokładnie¹ naszych myśli, uczuć oraz woli, jak mowa.

Niemal każdy człowiek umie mówić. Mowy nauczył się w okresie swego dzieciństwa od rodziców i otoczenia, w którym wzrastał i², mówi więc podobnie jak oni, używa więc tej samej mowy, czyli tego samego języka. Język ten³ po naszych ojcach, dlatego też nazywamy go językiem ojczystym.

Każdy naród ma swój język ojczysty, a język innego narodu jest dla niego obcy. Ale żaden naród, choćby najmniejszy, nie mówi językiem⁴ na całym obszarze, który zamieszkuje. Wiemy z⁵ i własnej obserwacji, że inaczej mówi się w Warszawie, inaczej w Krakowie, Poznaniu czy w Przemyśle. Wiemy również, że inaczej mówi się na wsi, a inaczej w mieście, inaczej wreszcie⁶ w mieście rzemieślnik, a inaczej robotnik czy inteligent. Istnieją więc bardzo liczne⁷ tego samego języka zależne od rozmaitych warunków miejscowych, od stopnia wykształcenia, od wykonywanego zawodu, od wpływu języków obcych itd.

Nietrudno stwierdzić, że w mowie ludu wiejskiego różnych okolic kraju zachodzą⁸ różnice niż w mowie ludzi wykształconych. Tłumaczy się to tym, że ludzi wykształconych wiążą i upodabniają do siebie bądź osobiste⁹, bądź czytanie podobnych książek, pism, korzystanie z podobnych form rozrywki – krótko mówiąc – życie w tym samym kręgu kulturowym. Ponieważ trwa to już od kilku wieków doprowadziło do¹⁰ różnic dzielnicowych i wytworzenia osobnego typu mowy warstwy wykształconej, zwanym językiem wykształconym lub dialektem kulturalnym.

Na podst. „Sztuka mówienia” Bronisław Wieczorkiewicz, Wydawnictwo Radia i Telewizji, W-wa 1980, s.12-13

0.	a. pokazywania	b. wyrażania	c. nazywania
1.	a. bogactwa	b. powagi	c. ubóstwa
2.	a. rozpychał się	b. rozpierał się	c. rozwijał się
3.	a. wypieramy	b. dziedziczymy	c. dzielimy
4.	a. jednakowym	b. jedynym	c. jednokrotnym
5.	a. poświadczenia	b. zaświadczenia	c. doświadczenia
6.	a. osławia się	b. wyprawia się	c. wysławia się
7.	a. obszary	b. odmiany	c. dziedziny
8.	a. podobne	b. mniejsze	c. większe
9.	a. pamiątki	b. stosunki	c. wspomnienia
10	a. zatarcia się	b. pogłębienia się	c. wyparcia

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CZĘŚĆ V. WIEDZA O LITERATURZE I KULTURZE POLSKIEJ

...../ 35 p.

Zadanie1

Proszę zlokalizować, gdzie znajdują się podane obiekty.

...../5 p. (5 x 1p.)

0. koziółki	a) Kraków
1. Zamek Krzyżacki	b) Warszawa
2. Łazienki	c) Poznań
3. Wawel	d) Gdańsk
4. kopalnia soli	e) Łódź
5. Neptun	f) Wieliczka
	g) Śląsk
	h) Malbork

0	1.	2.	3.	4.	5.
c					

Zadanie2

Proszę dopasować nazwiska polskich twórców do odpowiedniej dziedziny sztuki . Dwa nazwiska są niepotrzebne !

...../10 p. (10 x 1 p.)

Jan Matejko, Julian Tuwim, **Juliusz Osterwa**, Karol Szymanowski, Czesław Miłosz, Krzysztof Kieślowski, Tadeusz Kantor, Józef Piłsudski, Fryderyk Chopin, Andrzej Wajda, Jacek Malczewski, Mikołaj Kopernik, Henryk Sienkiewicz

teatr - **Juliusz Osterwa** ⁰,¹

muzyka - 2;3

literatura -
..... 4;5;6

malarstwo - 7;8

film - 9;10

Zadanie3

Proszę połączyć dwie strony tabeli tak, by powstały przysłowia.

...../10 p (10 x 1 p.)

0. <i>Apetyt rośnie</i>	a. mało mleka daje.
1. Baba z wozu	b. to obyczaj.
2. Co dwie głowy	c. wiosny nie czyni.
3. Bez pracy	d. tak się wyśpisz.
4. Co kraj	e. <i>w miarę jedzenia.</i>
5. Cicha woda	f. to nie jedna.
6. Jedna jaskółka	g. brzegi rwie.
7. Krowa, która dużo ryczy	h. koniom lżej.
8. Kto nie ma w głowie	i. od jabłoni.
9. Niedaleko pada jabłko	j. nie ma kołaczy.
10. Jak sobie pościelesz	k. ten ma w nogach.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
e										

Przykład: 0 Apetyt rośnie w miarę jedzenia.

1. Baba z wozu
2. Co dwie głowy.....
3. Bez pracy
4. Co kraj.....
5. Cicha woda
6. Jedna jaskółka
7. Krowa, która dużo ryczy,
8. Kto nie ma w głowie,
9. Niedaleko pada jabłko.....
10. Jak sobie pościelesz,

Zadanie 4. Proszę krótko (w kilku zdaniach) zinterpretować wiersz, wykorzystując podane pod tekstem pytania pomocnicze.

..... / 10p.

Jan Twardowski

Przezroczystość

Modłę się Panie żebym nie zasłaniał
był byle jaki ale przezroczysty
żebyś widział przeze mnie kaczkę z płaskim nosem
żółtego wiesiołka co kwitnie wieczorem
wciąż od początku świata cztery płatki maku
serce co w liście wzruszenie rysuje
(choć serce chuligan bo bije po ciemku)
pióro co pisze krzywo kiedy ręka płacze
psa co rozpoczął już wyć do sputnika
mrówkę która widzi rzeczy tylko wielkie
więc nawet jej przyjemnie że jest taka mała
miłość jak odległość trudną do przebycia
zło z którym biegnie cierpienie niewinne
bliskich umarłych i nagle dalekich
jakby jechali bryczką w siwe konie
babcię co mówi do dziewczynki w parku
kiedy będziesz dorosła jeszcze mnie zrozumiesz
najkrótszą drogę co zawsze przy końcu

aby już Ciebie tylko było widać

Pytania pomocne w interpretacji : Do kogo podmiot liryczny zwraca się w tym wierszu ? O co prosi ? W jakiej pozycji ustawia się podmiot liryczny w stosunku do innych przejawów świata zewnętrznego ? Czy jest to tylko świat materialny ? O czym świadczy opis tego świata zawarty w wierszu ? Do czego również potrzebna jest przezroczystość ? - zwróć uwagę na ostatnie, oddzielone zdanie wiersza. Czy dostrzegasz coś ciekawego w sposobie napisania tego wiersza ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....